

СТОЛЕТИЕ ОТ ИЗДАВАНЕТО НА ЕДИН РУМЪНО-БЪЛГАРСКИ РЕЧНИК

¹Инна Тодорова, ²Веселин Димитров

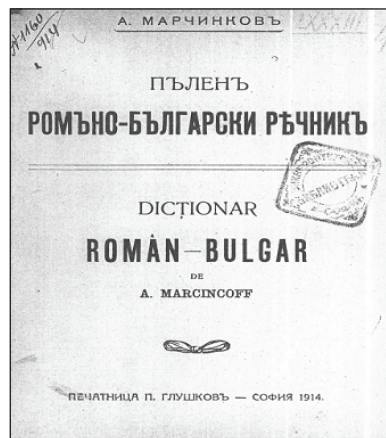
¹Софийски университет „Св. Климент Охридски“

²Софийска духовна семинария „Св. Иван Рилски“

Резюме. „Румъно-българският речник“ на А. Марчинков (директор на Кюстендженското училище) е издаден за първи път през 1914 година в София. Той е отличен лексикографски справочник за ползватели, желаещи да изучат с лекота даден чужд език (румънски или български).

Keywords: Romanian language, Bulgarian language, bilingual dictionary, grammar

„Румъно-българският речник“, съставен от А. Марчинков – директор на Кюстендженското училище, е издаден през 1914 г. в София в издателството на П. Глушков. Необходимостта от един „Румъно-български речник“ най-много се е усещала между българските колонии в различните краища на Румъния и Добруджа, както и измежду тези, които периодически посещават тази страна. При създаването на този речник А. Марчинков се позовава на известния „Румъно-френски речник“ на Фридрих Даме, като същевременно адаптира и обогатява речниковия словник с оглед на потребностите на българските ползватели. Необходимо е да се спомене, че А. Марчинков се явява автор на още две румънски книги и един български превод на комедията „Парите, славата и жените“ на А. Флехтенмахер. Придобитият опит и богатата му педагогическа практика го превръщат в успешен лексикограф, съчетаващ филологически с лингводидактически усет за създаване на успешен двуезичен речник с педагогическа насоченост. Въпреки изминалите сто години от съставянето на „Румъно-българския речник“ и днес този лексикографски труд продължава да е актуален и полезен за обучението по практически език. Речникът впечатлява с обема си от

846 страници и включените около 33 000 думи, които покриват всички сфери на ежедневноата комуникация.

Речникът съдържа въведение в румънската граматика. Известно е, че граматичното описание е сложна задача, изискваща отлично познаване на езиковата структура. В същото време е с особена ценност за усвояването на всеки език, което я превръща в ключов елемент при организирането на учебния процес по овладяване на чужд език. Авторът на речника А. Марчинков успява да представи една кратка, но полезна с практическата си насоченост граматика, която съдържа ясни и точни обяснения и примери на различни граматични категории и явления, като член (*articol*), съществително име (*substantive*), местоимение (*pronume*), причастие (*participiu*), наречие (*adverbiu*), прилагателно име (*adjectiv*), степени за сравнение (*grade de comparație*) с примери за сравнителна и превъзходна степен. Авторът е поместил подробни обяснения за същността и поведението на глаголите (*verbe*) в румънския език, включвайки сведения за формообразователните процеси в зависимост от описаните основни румънски глаголни времена.

Направеният лингводидактически анализ на „Румъно-българския речник“ на А. Марчинков и приложението му в учебната практика от първата половина на XX век показва, че речникът изиграва своята важна роля за съответното време, което се дължи на авторовата интуиция да открива необходимата и достатъчна информация за провеждане на успешен учебен процес, съчетана с богат житейски опит и познания.

A CENTURY SINCE THE PUBLICATION OF “ROMANIAN-BULGARIAN DICTIONARY”

Abstract. The “Romanian-Bulgarian Dictionary”, written by the pedagogue A. Martchinkov, was first published in 1914 in Sofia. It is a perfect reference bilingual lexicographic work for students who want to learn the language easy (Romanian or Bulgarian language).

✉ **Mrs. Inna Todorova**
Sofia University
15, Tzar Osvoboditel Blvd.
1035 Sofia, Bulgaria
E-mail: innatodorova@gmail.com

✉ **Mr. Vesselin Dimitrov**
Sofia Seminary “St. Ivan Rilski”
2, Velchova Zavera Square
1164 Sofia, Bulgaria
E-mail: vesselin_dimitrov@yahoo.com